

Sti- og løypeplan for Sølnekletten villreinområde 2025-2035 - Sluttbehandling

Utvalg	Utvalgssaksnr.	Møtedato
Formannskapet	2025/44	03.09.2025
Kommunestyret	2025/62	17.09.2025

Vedlegg

- 1 Sti- og løypeplan Sølnekletten 11.08.2025**
- 2 Samlede Høringsinnspill Sti- og løypeplan Sølnekletten**
- 3 Sommerruter (1)**
- 4 Vinterløyper (1)**
- 5 bakgrunnskart (1)**

Kommunedirektøren tilrår formannskapet å fremme følgende innstilling overfor kommunestyret:

1. Stor-Elvdal kommune, kommunestyret, vedtar sti- og løypeplan for Sølnekletten villreinområde 2025 - 2035.
2. Sti- og løypeplanen skal inngå i kommunens planstrategi og rulleres ved behov.
3. Det videreføres en arbeidsgruppe med en person fra hver av kommunene og ett medlem fra villreinutvalget som skal følge opp planen.

Hjemmel for behandlingen:

Delegeringsreglement for Stor-Elvdal kommune.

LOV-1967-02-10 Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven)

Formannskapets behandling i møte 03.09.2025:

Votering: *Kommunedirektøren sin tilrådning ble enstemmig vedtatt.*

Formannskapet sin innstilling til kommunestyret:

1. Stor-Elvdal kommune, kommunestyret, vedtar sti- og løypeplan for Sølnekletten villreinområde 2025 - 2035.
2. Sti- og løypeplanen skal inngå i kommunens planstrategi og rulleres ved behov.

3. Det videreføres en arbeidsgruppe med en person fra hver av kommunene og ett medlem fra villreinutvalget som skal følge opp planen.

Hjemmel for behandlingen:

Delegeringsreglement for Stor-Elvdal kommune.

LOV-1967-02-10 Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven)

--- slutt på innstilling ---

Kommunestyrets behandling i møte 17.09.2025:

Votering: *Formannskapet sin innstilling ble enstemmig vedtatt.*

Vedtak i kommunestyremøtet den 17.09.2025:

1. Stor-Elvdal kommune, kommunestyret, vedtar sti- og løypeplan for Sølnekletten villreinområde 2025 - 2035.

2. Sti- og løypeplanen skal inngå i kommunens planstrategi og rulleres ved behov.

3. Det videreføres en arbeidsgruppe med en person fra hver av kommunene og ett medlem fra villreinutvalget som skal følge opp planen.

Hjemmel for behandlingen:

Delegeringsreglement for Stor-Elvdal kommune.

LOV-1967-02-10 Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven)

Bakgrunn

Sølnekletten er et villreinområde som anses som særlig viktig. I regionalplanen for Rondane - Sølnekletten (godkjent av Miljøverndepartementet i 2013) er en felles sti- og løypeplan ett av fire prioriterte tiltak særskilt for Sølnekletten. Vinteren 2021 ble det etablert ei prosjektgruppe for å utarbeide en søknad om midler til utarbeidelse av felles sti- og løypeplan for Sølnekletten villreinområde. Initiativtaker for samarbeidsprosjektet var Sølnekletten villreinområde v/ Christian P Mathiesen. De fire kommunene (Stor-Elvdal, Alvdal, Folldal og Rendalen) har fattet politisk vedtak om deltakelse i prosjektet.

I Stor-Elvdal ble det fattet følgende vedtak i formannskapet 23.06.2021: *Stor-Elvdal kommune ønsker å delta i prosjekt om felles sti- og løypeplan for Sølnekletten villreinområde.*

Underveis i planarbeidet har det kommet en stortingsmelding om villreinens tilstand, Meld. St. 18 (2023–2024) En forbetra tilstand for villrein. De nasjonale målene for villreinens tilstand er å stoppe den negative utviklinga i villreinområdene innen 2030, å oppnå minimum middels kvalitet for alle villreinområder innen 2050 og å oppnå god kvalitet for alle nasjonale villreinområder innen 2100. Sølnekletten villreinområde har middels kvalitet, der delnormen "leveområder og menneskelig aktivitet" er satt til middels. Tilrettelegging for villreinvennlig ferdsel er et av hovedgrepene for å nå nasjonale mål for villreinområdene. Utarbeidelse av en

felles sti- og løypeplan for Sølnekletten vil dermed også støtte opp om de nasjonale målsetningene for villreinens tilstand.

Om planarbeidet:

Villreinutvalget fikk tildelt midler fra verdiskapningsprogrammet for villrein i 2021 for å lage en felles sti- og løypeplan for kommunene Rendalen, Stor-Elvdal, Folldal og Alvdal. Rendalen ble satt som prosjektleder i 2023/2024 da det var ønskelig med lokal styring av prosjektet av hensyn til eierskap og kostnader. Formålet var å få på plass en overordnet og enhetlig forvaltning på området på tvers av kommunegrensene. Det var også en målsetning om å lage en oversikt over stier, løyper og annen ferdsel samt sette søkelys på utfordrende områder for villreinens arealbruk og foreslå tiltak for å bedre villreinens situasjon og derigjennom delnorm 3. Planen utarbeides som en temaplan og er ikke juridisk bindende. Planen består av en kartdel (bakgrunnskart, sommerkart og vinterkart) en planbeskrivelse og en tiltaksdel.

Det har vært avholdt innspillmøter i alle 4 kommunene. I tillegg er det avholdt møte med villreinutvalget og flere møter med de ulike prosjektgruppene. Arbeidsutkastet har blitt sendt til prosjektgruppa og arbeidsgruppa for gjennomgang samt til DNT og Breisjøseter. De to sistnevnte fordi de er store aktører i området.

Prosjektet har hatt følgende organisering:

Prosjekteier: Sølnekletten villreinutvalg

Prosjektleder: Rendalen kommune v/Øyvind Fredrikson

Prosjektgruppe:

- Marit Vorkinn, Statsforvalteren i Innlandet
- Julie Kolstrøm Nguyen/Bjørn Arild Sveen, Innlandet Fylkeskommune
- Christian P. Mathiesen, villreinutvalget
- Camilla Anderson (Stor-Elvdal kommune)
- Kristian Lund-Vang (Alvdal kommune)
- Ole Håkon Flatøy (Folldal kommune)

Arbeidsgruppe:

- Leif Gunnar Bjørke (Rendalen)
- Sverre Oskar Øverby (Stor-Elvdal)
- Ole Anton Brænd (Stor-Elvdal)
- Astrid Alice Haug (Alvdal)
- Ole Sørhuus (Alvdal)
- Arnfinn Steihaug (Alvdal)
- Ole Håkon Flatøy (Folldal)
- Ellen Engh (Folldal)

Styringsgruppe:

- Christian P. Mathiesen (leder) villreinutvalget
- Per Arne Aaen kommunedirektør Alvdal kommune
- Julie Kolstrøm Nguyen Innlandet Fylkeskommune
- Øyvind Fredriksson (Rendalen kommune)
- Odin Sleen (Rendalen kommune)

Utkast til plan har vært oppe til politisk behandling i alle kommunene. I Stor-Elvdal ble det fattet følgende vedtak i formannskapet (sak 25/6 den 22.01.2025): *Sti- og løypeplan for*

Sølnkletten villreinområde legges ut på høring og offentlig ettersyn i 6 uker. Det forutsettes at høringsdokumentet som legges ut er et ferdig produkt uten kommentarer og overstrykninger.

Høringsfrist ble satt til 17. mars. Flere ba om utsatt frist, som da ble gitt til 24. mars.

Det har kommet inn 17 høringsuttalelser, disse er sammenfattet og vurdert av prosjektleder samt diskutert og behandlet i styringsgruppa og til slutt en utsjekk med prosjektgruppa. Høringsuttalelser er gjengitt i korthet med vurdering i tabell lenger ned i saken. Alle uttalelser er vedlagt i ett samledokument.

Det er avholdt 2 høringsmøter i høringsperioden, ett i Mogrenda i Stor-Elvdal og et på Aukrustsenteret i Alvdal. Det var ca 40 - 50 frammøtte totalt på de to møtene.

Vurdering

Høringsuttalelse	Kommentar
Alvdal turlag: 1. Ønsker fjernet tiltak 4, 5 og 7. 2. Tiltak 9 omformuleres til å ta inn over seg kommunens kulturminneplan 3. Det er ønskelig med oversikt over private bomma veier. 4. Ønske om å omdøpe planen til: Reinsdyr og ferdsel 5. Kjemsjøen som fiskevann bør inn. 6. Bør ha med mer om hundekjøring	1. Tiltak 4 opprettholdes, men kobles opp mot årlig dialogmøte og omformuleres noe i ordlyden. Tiltak 5 om organisert ferdsel fjernes og erstattes med tiltak om årlig infomøte mellom forvaltning og næringsaktører og organisasjoner ol. Tiltak 7 fjernes. 2. Tiltak 9 omskrives og tar inn over seg kommunenes kulturminneplan. Samt at tiltak skal skje i samråd med kommune og IFK. Stier beskrevet i plan må ligge inne i kartet. 3. Tas ikke med i planen. Ikke relevant. 4. Tas ikke til følge. Dette utdypes i saken da det er gitt midler til en sti- og løypeplan og det er kommunestyrevedtak på dette. Henvise også til tiltak i regional plan. 5. Beskrivelse tas inn i planens kap. 4.1.6 6. Utdypes noe mer i planens kap. 4.1.6
Alvdal turistforening: 1. Ønsker fjernet tiltak 4, 5 og 7. 2. Tiltak 9 omformuleres til å ta inn over seg kommunens kulturminneplan	1. Se punkt 1 over. 2. Se punkt 2 over.
DNT Oslo og Omegn: 1. Turisthyttene tas inn i områdebeskrivelsen. 2. Det er 51 km med kvista skiløype mellom hyttene. 3. Få fram det positive med å kunne styre ferdsel – eks ti på topp. 4. DNT-hyttene må ikke beskrives som kommersielle. 5. Uenig i betraktningene rundt punkt 5.3	1. Tas inn i planens kap. 2 2. Tas inn i planens kap. 4.1.3 og plankart 3. Det utdypes mer om dette i planens kap. 9 og tiltak 4. 4. Endres i planens kap. 5 5. Endres ikke.

Gråsjøen velforening: 1. Oppdatert skiløypekart på skisporet.no 2. Det er ikke skiløype på Kjølseterveien. 3. Det er avvik på antall km skiløype på side 11 og 12 4. Gråsjøveien har 10,5 og 9,7 km lengde sommer og vinter med vinterparkering på toppen av veien. 5. Antall hytter skal være 138 6. Det er ikke ønskelig å overvåke bruken av skiløypene med tellere. 7. Det savnes en mer helhetlig vurdering av hva som truer villreinens. Planen ligner mer en ferdselsplan 8. Det savnes dokumentasjon på villreinens status som middels. 9. Det savnes fokus på de positive sidene ved stier og løyper 10. Ønskelig med en kartmarkering av områder som er problematiske, bør overvåkes og uproblematiske.	1. Dette oppdateres i planens kap. 4.1.3. og plankart. Utklipp fra hjemmeside fjernes. 2. Dette fjernes i plankartet 3. Rettes opp i planen kap. 4. 4. Rettes opp i planen kap. 6.4. 5. Rettes opp i planen. Kap. 7.4.2 6. Tas ikke til følge. 7. Man tar inn noen setninger om dette i kap. 9. Planen er forankra som sti- og løypeplan i alle kommuner. 8. Det er i stor grad henvist til arbeidsgruppa for kvalitetsnorm 3. Det kan utdypes noe mer om dette i kap. 2.2. 9. Dette tas inn i planen under kap. 4. 10. Det vises her til fokusområdene og reinens arealbrukskart. Arealbrukskartene legges ved som vedlegg. Dette var en glipp og skulle vært med.
Hans Rør: 1. Veiene inn til hyttefeltene bør bommes. 2. Parkeringen til Megrunnslia fjernes 3. Veien til Breisjøseter står ikke merket under punkt 6 eller 10. 4. Trafikken på veien til Breisjøseter bør overvåkes. 5. Stort fangstgropanlegg nord for Gravskardhøgda. 6. Kartverkets punkter om mest øde punkt i kommunen kan medføre kanalisering av folk til uønska plasser. 7. Unnvikelsesgraden er basert på arbeidsgruppas vurdering. Det bør merkes villrein for å få bedre kunnskap om dette.	1. Bestemmes av veieier og bør tas opp i tiltaksplan for Kvalitetsnorm 2. Denne fjernes fra kartet. 3. Dette er ikke en vei, men kjørespor og utmark. 4. Kan utføres med teller. Eller kjørebok (sjekke ut med landbruk Alvdal om det er vilkår om å føre dette). 5. Dette tas inn i planen kap. 8 og plankart. 6. Det er sendt to brev til Kartverket om dette. Det er også tatt opp med Statsforvalter som skal diskutere dette med Miljødirektoratet. 7. Forvaltningsmessig fornuftig tiltak, men det er først og fremst i forskningssammenheng reinen merkes. Dette er ikke et tiltak egnet for denne planen og bør heller vurderes gjennom kvalitetsnormen.
Innlandet fylkeskommune: 1. Det bør sies noe om hvordan resultatet fra ferdselstillerne følges opp 2. Det må også lages info på andre språk. 3. Fastsette intervaller for revidering av planen. 4. Enkelte av stiene kan være automatisk freda kulturminner.	1. Dette tas inn i planen kap. 10. Det kan danne grunnlaget for kvalitetsnormarbeidet eller revidering av sti og løypeplan i neste runde. 2. Inkluderes i planen under infotiltak kap. 10 3. Tas til orientering. Endres ikke i forhold til slik det står i planen nå. Revidering sees i sammenheng med kvalitetsnormen. 4. Dette vil bli undersøkt med IFK der det er aktuelt å legge ned stier.

5. Formidling av kulturminner må gjøres i samarbeid med fylkeskommunen.	5. Det er naturlig. Tas til orientering
Liv Nordbye: 1. Interessene til hytteeiere og andre brukere av området bør også adresseres i planen. 2. Bjørkebollen løypelag er ikke nevnt og det er ikke komplett løypekart rundt Megrunnslia. 3. Traseen Straumbu – Gravskardhøgda – Breisjøseter er mye brukt og bør omtales mer. 4. Parkering på Megrunnslia må fjernes. 5. Vedlagte kart over skiløyper må tas inn	1. Dette beskrives i større grad i planen kap. 2 og 4. 2. Innsendte løyper tas inn i planen kap. 4.1.3 og plankart. 3. Traseen tas inn i planen kap. 4.1.1 og vil være aktuell for ferdselsteller. 4. Fjernes i plankartet 5. Tas inn i plankartet.
Megrunnslia Vel: 1. Skiløype ved hyttefeltet må tas med 2. Parkeringen er privat og skiltet fjernes. 3. Feil plassering av skiltet til Breisjøseter som medfører misforståelser for adkomst og parkering	1. Tas inn i planen kap. 4.1.3 og plankart 2. Fjernes i plankartet 3. Ikke relevant for planen. Bør løses i samråd med Breisjøseter, velet, grunneiere og Statens vegvesen.
Rondaneveien: 1. Valg av planområde. Buffersonen er tatt med. Hvorfor ikke Sone 1 nasjonalt villreinområde? 2. Det er ikke krav om egen tiltaksplan for Sønkleppen, men denne planen ligner en tiltaksplan. 3. Elsykkel og lovverket må omtales 4. Folkehelseloven må diskuteres 5. Det skapes et feilaktig bilde om at det er økt ferdsel i området. Dette må i så fall dokumenteres. 6. Krokstjønn i Follidal er statlig sikra friluftsområde 7. Skianlegg med mer på Stormoegga må med. 8. Turstier fra Follidal løypekart må legges inn. 9. Straumbu og kiosken er innenfor og må med. Her er det også flere korte stier i regi av SVV som må med. 10. Parkering Megrunnslia fjernes 11. Det er linket til en bedrift uten at helheten innenfor næringen er med.	1. Buffersonen og tiltak og tilrettelegging her har også innvirkning på ferdsel inn i sone 1. 2. Tatt til orientering. Det er dog finansiert som en sti- og løypeplan som er i henhold til Regional plan og politiske vedtak i kommunene. 3. Dette tas inn i planen kap. 4.1.3 4. Dette tas inn i planen kap. 1.5 5. Det er ikke ønskelig å skape et feilaktig bilde. Det er med bakgrunn i delnorm 3 at man har det fokuset man har. Ferdselstellere vil over tid kunne dokumentere bruken. Det samme med turisthyttene og bompasseringer. 6. Dette legges inn i plankartet. 7. Dette legges inn i plankartet og omtales kap. 4. 8. Disse legges inn i plankartet dersom de er merket. 9. Anlegget på Straumbu tas inn under kap. 7. 10. Fjernes fra plankartet 11. Linken og omtale av en bedrift fjernes. Næringen beskrives mer generelt. 12. Beskrives i sykkelkapittelet og tursti. Sykkelløyper fjernes helt fra kartet. 13. Dette tas inn under kap. 4.1.6. 14. Ok. Sjekk dette med Follidal, men uavhengig av dette så står tiltak 4 seg, dog noe endret ordlyd. 15. Tas til orientering

12. Seterveiene bør med som sykkelstier. 13. Kanoutleie ved Straumbu. 14. Folldal har ikke hatt ti på topp på flere år. 15. Det er god ide at stolpejaktens plassering avklares med kommunen. 16. Flatsetra og Follansvangen er ikke turisthytter. 17. Nasjonal turistvei Rondane er ikke omtalt. 18. Det er satt av et boligområde på Statsbuøyen i Folldal. 19. Planen er mangelfull på reiselivsnæring 20. Det er vanskelig å se hvor motorisert ferdsel søke på nytt. 21. Tiltak 5 fjernes og erstattes med årlig informasjonsmøte.	16. De skal ikke ligge inne som det. 17. Dette tas inn i planen under kap. 2 eller 6. 18. Tas inn i plankart og kap. 7 19. Kan omtales generelt under kap. 2, men det er ingen reiselivsguide. 20. Tiltakene vedrørende motorisert ferdsel fjernes og erstattes med at kommunene skal lage en felles lokal forskrift. 21. Tiltak 5 fjernes og erstattes med dialogmøte -settes opp en møteplan mellom kommunene/prosjektgruppa.
Statsforvalteren i Innlandet: 1. Det foreslås at kommunene lager felles lokal forskrift for motorferdsel i villreinområdet. 2. Pbl. Gir ikke hjemmel til å kreve søknad for oppretting av stier jf. Tiltak 3. 3. Tiltak 5, organiserte turer har man ikke hjemmel til å kreve søknad. Det bør opprettes en god dialog med turlag og andre arrangører.	1. Dette tas inn i tiltaksplanen og erstatter tiltakene etter motorferdsellovverket i kap. 10. 2. Dette omformuleres til at kommunen skal ha dialog med foreninger og aktører for skilting og merking av stier. Det sees i sammenheng med årlig dialogmøte. 3. Tiltaket fjernes og erstattes med årlig dialogmøte mellom næringsaktører, forvaltning og brukere.
Steien Hotell AS og Kristin Heyerdahl: 1. Formålet med planen er for svak og grønt nivå bør være målsetningen. 2. Planen bør være første steg mot en større ferdselsplan. 3. Det bør vurderes tiltak i forbindelse med isfiske på Kjemsjøen. 4. Ti på topp og lignende bør unngås i villreinområdet. 5. Grunneiere ønsker også å bli varslet om organiserte og kommersielle turer. 6. Kommunene bør arbeidet direkte mot veilag for å ikke tilrettelegge for økt adkomst vinterstid. 7. Det bør settes opp infotavle ved vinterparkeringen i Søndalsveien.	1. Grønt nivå er ønskelig ut fra arbeidet med kvalitetsnorm. Sti- og løypeplan har flere formål å hensynta. Dette tydeliggjøres i innledningen av plan og saksframlegg - forskjellen mellom sti og løypeplan og Kvalitetsnorm. 2. Planen kan være en oppstart eller kunnskapsgrunnlag i arbeidet med kvalitetsnorm for Sønkleppen. En sti- og løypeplan er ett verktøy i verktøykassa for å bedre villreinens forhold, men vil ikke løse dette alene. 3. Vanskelig å se hvilke tiltak man har hjemmel til å innføre. 4. Det er tenkt at man i dialog med kommune og nemd kan kanalisere bort denne aktiviteten fra sårbare områder. 5. Dette tiltaket utgår og erstattes med årlig dialogmøte der også grunneiere kan møte. 6. Kanskje et tiltak i arbeidet med kvalitetsnorm. Tas ikke inn i planen. 7. Tas inn under tiltaket om informasjon
Trygve Rør:	1. Tatt til orientering 2. Tatt til orientering

1. Det er mange brukergrupper og interesser i fjellet som ikke er forenelige. 2. Fravær av villrein i Gravskardhøgda skylders ferdsel på DNT-stier. 3. Parkeringen i Megrunnslia må fjernes. 4. Veien øst for Gravskarbekken er ikke brøytet. 5. Det er altfor mange DNT stier og mennesker i områder det ikke var det tidligere. 6. Rendalen er et fredelig fristed for reinen. 7. Merket løype fra Straumbu til Breisjøseter bør avmerkes. 8. T-merket sti fra Atnasjø cafe til Storgrytdalseter er ikke nødvendig.	3. Fjernes. 4. Rettes opp i plankartet 5. Tatt til orientering 6. Tatt til orientering 7. Er tatt opp med DNT noe som ikke var ønskelig. 8. Vurderes under kvalitetsnorm
Urørt ski- og sykkeleventyr AS: 1. Det er mangler innen kunnskapsgrunnlaget på stier og løyper – eks Strava etc. 2. Det er uklart hvilken juridisk status planen har da den har en tiltaksdel 3. Er det kun stier og løyper i planen man ønsker ferdsel på. 4. Flere av stiene DNT foreslår å legge ned brukes av stisykklistere. 5. Det er skilt mellom sykling og fotruter, men mye av syklingen foregår på vanlige fotruter. 6. For styring av ferdsel vil det kreves en besøksstrategi. Ferdselele må styres på de plattformene folk bruker. 7. Kommersielle og organiserte turer utgjør en svært liten del av ferdselen. Man har ikke hjemmel til å begrense organisert ferdsel. 8. Urørt er med på å utvikle appen Mountainbike United som vil være viktig for informasjon og styring av ferdsel. 9. Det er lite kommersiell trafikk i kalvingstiden. 10. Man bør etablere fast møtearena mellom forvaltning og næring. 11. Det er ønskelig med en sertifisert utdanning av guider i regionen der kunnskap vil sikre god forvaltning	1. Da må man vurdere å ta inn data fra Strava og legge inn, men her varierer bruken fra år til år. Merket stier vs. ikke merket etc. Dette kan uansett diskuteres i kap. 4. Strava kan brukes som telling – tiltaksdelen -overvåking av ferdsel. 2. Det er en temaplan som ikke er juridisk bindende slik en arealplan er. Omdøpe tiltaksdel til Handlingsdel for å hindre forvirring. 3. Nei. Man har gjort et utvalg i forhold til hvilke stier som er merket. 4. Dette tiltaket fjernes. 5. Dette kan beskrives mer i planen under sykkel og turstier kap. 4. Tar ut sykkelstier fra plankartet og beskriver det i planbeskrivelsen. Ta opp temaet med Audun (ta en prat med Audun først) om kartlegging sykkelbruk framover. 6. Enig. Besøksstrategi burde vært etablert i alle 4 kommuner. Ses i forhold til kvalitetsnorm. 7. Tiltakspunktet om søking for kommersiell og organisert ferdsel fjernes. 8. Tatt til orientering 9. Tatt til orientering 10. Det er tenkt å ta inn som et tiltak. 11. Positivt forslag. Tas til orientering.

Villreinfeltene Bakkfjellet, Nyhussetra, Follandsvangen, Flatsetra og Døltjørnsetra; 1. Er enige i tiltakene i tiltaksdelen. 2. Perioden med ti på topp må avgrenses samt avsluttes i god tid før villreinjakta. 3. Det er behov for informasjon til folk om hvordan man opptre for ikke å forstyrre rein. 4. Info bør settes ved viktige parkeringsplasser	1. Tas til orientering 2. Det vil være ønskelig å styre ti på topp og lignende via dialog mellom kommune, nemd og tilrettelegger/frivillige. 3. Dette er tatt inn i tiltaksdelen 4. Dette vurderes inn i tiltakspunktet for informasjon. Vinterparkeringer: Flatsetra. Rundhåen (nordenden Breisjøen). Kvislåseter Dølbekken. Høstdalområdet/Kjemsjøsetra. Straumbu – Atnasjø. Gråsjøen.
Villreinnemda for Rondane og Sølnekletten: 1. Det savnes en grundigere diskusjon av dagens bruk opp mot villreinens arealbruk. 2. Det foreslås kun overvåkning av ferdsselsutvikling og ikke endringer i sti og løypenettet ligger det implisitt at dagens løypenett er vurdert som lite konflikthøyt i forhold til villreinens arealbruk. Denne vurderingen burde vært tydeliggjort. 3. Det er kun mindre brukte stier som er foreslått nedlagt og ingen skiløyper. 4. Det er viktig at planen blir et levede dokument som revideres jevnlig. 5. Omtalen av nasjonale styringssignaler for forvaltningen av villreinområdene bør inkludere Stortingsmeldingen for villrein og statlige planretningslinjer for arealbruk og mobilitet fra 2024. 6. Behovet for reguleringer av villcamping og parkering langs veiene i Haustdalen og Sølndalen bør vurderes, enten i planen nå eller som en oppfølging av planen. Det samme gjelder stenging av (deler av) Kvislådalsvegen slik at kun grunneiere/bruksberettigede kan kjøre på vegen. 7. De tre vegstrekningene langs Reinslivegen og gamle Follaldsveg som er klassifisert som traktorveg bør skilles med innkjøring forbudt for motorkjøretøyer (utenom landbruksdrift), alternativt	1. Man forsøker å utdype dette i større grad i planen kap. 2.2 og 9. Arealbrukskart tas med. 2. Tydeliggjøre at man ikke har så godt kunnskapsgrunnlag på stiene og at planene skal revideres kan man bruke tellere som indikasjon. Brede grunnen for versjon 2.0. 3. Tatt til orientering. 4. Det gjøres ikke endringer på rullering - kap. 13 5. Dette tas inn i planen kap. 1.5. 6. Tiltak som bør sees på i kvalitetsnorm. Revidering av handlingsprogrammet i Regional plan. Vi bør lage en definisjonsboks som klargjør forvaltningsbegrep. 7. Settes inn som tiltak under informasjon – motorferdsel forbudt (sammen med grunneier. (Ta det opp landbruk i Alvdal). 8. Denne fjernes. 9. Tas inn mer om Elsykkel kap. 4.1.2. Elsykkel er unntatt motorferdselsforbudet jf. § 2a i forskriften. Kommunene kan i forskrift forby dette. Dette må vurderes i tiltaket med lokal motorferdselforskrift. 10. Tas inn som eget tiltak og erstatter tiltakene om motorferdsel. 11. Det tas inn et eget tiltak om årlig dialogmøte mellom forvaltning, brukere og næring. 12. Det er lurt å lage en arbeidsgruppe som kan holde planen ved like og sikre oppfølging – eget tiltak på dette punktet. Planen implementeres i kommunens planstrategi. 13. Tas til orientering.

stenges med bom, for å unngå gjennomfartstrafikk fra Haustdalen til Folldal. 8. Sykkelvegen langs Reinliveien til Folldal bør tas ut av plandokumentet. 9. El-sykling er av de ferdselsformer en bør følge utviklingen av, og regulere hvis det blir en stor økning. 10. Det tilrås at kommunene som oppfølging av sti- og løypeplanen utarbeider felles forskrifter for motorferdsel i Sølnekletten villreinområde, framfor å inndra gjeldende tillatelser for ny vurdering. I de sentrale områdene bør det være en restriktiv praksis for motorferdsel/ løypekjøring. 11. Kommunene oppfordres til å etablere en god dialog med turlag og andre lokale arrangører av organiserte turer, f.eks. gjennom et årlig kontaktmøte. 12. Det anbefales at oppfølging og revisjon av planen formaliseres gjennom videreføring av en prosjektgruppe med en administrativ ansatt fra hver kommune og med ett medlem fra Sølnekletten villreinutvalg. En vurdering av behovet for å revidere planen bør også inngå i hver enkelt kommunes planstrategi, som utarbeides for hver valgperiode. 13. Villreinnemnda er positiv til å ha en rolle som høringsinstans/samarbeidspart, gitt at nemndas ressurser strekker til.	
Folldal kommunestyre: 1. Eksisterende sti- og løypekart for Folldal ønskes videreført der det ikke er særskilt grunnlag for endringer 2. Vinterbrøyta private veger tas ut av plankartet, med mindre disse fører til områder som er lagt til rette for utfartsparkering	1. Tas til orientering. Tar kun inn merkede stier. 2. Må vurderes. Det er et godt poeng. Fjerner veier som ikke går til vinterparkering
Atnelien grunneierforening:	1.- 4.

1. Fjerne DNT-merket sti fra Atnasjø kafe til Storgrytdalsseter for å redusere trafikken inn i villreinområdet 2. DNT-merket sti fra Bjerke/Grytbua til Grytvola. Stor-Elvdal, Rena og omegn turistforening reklamerer for denne turen. Det bes om at dette opphører av hensyn til viltet. 3. Fjerne DNT-merket sti fra Blåsten ned til Granrøsbekken av villreinhensyn 4. Fjerne DNT-merket sti mellom Gravskarshøgda og Skjellåkinna da dette er en viktig trekkvei for villrein.	Man har i denne omgang valgt å ikke legge ned spesifikke stier eller strekninger. For å finne ut mer om antall brukere har man et tiltak hvor man overvåker antallet passeringer på utvalgte traseer. De fire omtalte strekningene vil bli med i dette tiltaket. Tanken er her at man ved en rullering av planen vil kunne ha større kunnskapsgrunnlag for en eventuell nedlegging samt at dette kan brukes i tiltaksplan i kvalitetsnormarbeidet.
Bjørn Brænd: 1. Legge ned selvbetjeningshyttene Storgrytdalsseter og Korsberghytta. 2. Legge ned den T-merkede ruten Kvislåseter - Korsberghytta - Storgrytdalsseter – Breisjøseter 3. Legge ned den T-merkede ruten Storgrytdalsseter – Atnasjø kafé 4. Legge ned rutenettet Kvislåseter – Follandsvangen - Flatseter – Breisjøseter 5. Legge ned rutenettet Statsbuøyen - Flatseter - Breisjøseter – Strømbu, herunder ruten gjennom Gravskardet 6. Fjerne fra ut.no ruteforslaget Bjerke – Grytvola, som er anlagt uten varsel til grunneiere. Utarbeide retningslinjer og innføre strengere redaktørkontroll av nettstedet. 7. Fjerne fra ut.no alle turforslag som betinger bilkjøring inn i fjellet 8. Forbud mot bobiler på bomveier og parkering av bobiler i tilknytning til vei, også offentlig vei. Unntak for besøk på setre i drift og det parkeres på setervollen.	1. DNT-hyttene har relativt lavt overnattingstall sett i forhold til andre DNT-hytter. Man vet imidlertid ikke hvor mye dagsbesøk det er. Tiltaket er drastisk og bør i større grad vurderes under gjennomføring av tiltaksplan. 2. - 5. Man har i denne omgang valgt å ikke legge ned spesifikke stier eller strekninger. For å finne ut mer om antall brukere har man et tiltak hvor man overvåker antallet passeringer på utvalgte traseer. De omtalte strekningene vil bli med i dette tiltaket. Tanken er her at man ved en rullering av planen vil kunne ha større kunnskapsgrunnlag for en eventuell nedlegging samt at dette kan brukes i tiltaksplan i kvalitetsnormarbeidet. 6. Ved økt kunnskapsgrunnlag om antall brukere vil man gå i dialog med UT.no og DNT for fjerning av stier og turforslag. 7. Et omfattende tiltak som vurderes ikke gjennomført i denne planen. 8. Forbudet mot bil og villcamping langs vei tas med i handlingsplanen punkt 8. 9. Et eventuelt forbud vurderes ihht arbeidet med motorferdsel i utmark jf. punkt 1 i handlingsplan. 10. Ikke aktuelt for gjennomføring i denne planen. 11. Tiltak som hører inn under tiltaksplan og kvalitetsnorm og er avhengig av politiske bevilgninger nasjonalt. 12. Et inngripende tiltak i eiendomsretten som det er usikkert om man har hjemmel til.

9. Forbud mot el.-sykkel på alle veier og stier, forbud mot alle sykler utenom vei. Tolke allemannsretten tilbake til utgangspunktet som gjaldt alle til fots (ta det bokstavelig). Gjøre forslag oppover i systemet om det som krever forskrift for villreinområder(?). 10. Fjerne kvistede løyper i hele Sølnekletten-området 11. Kompenserende økonomisk støtte til tapte bominntekter og manglende inntekter for anlegg innenfor villreinområdet. 12. Grunneiere som har etablert utbygde hytteområder tilpliktes å frasi seg hele eller deler av fellingskvoten, og stille inntekter fra jaktkort til kompensasjon på areal hvor reinen er fraværende som følge av skadelig infrastruktur	
--	--

Av de 17 mottatte høringsuttalelsene fremkommer et bredt spekter av synspunkter på planens retning, tiltak og prioriteringer. Flere høringsparter mener at planen burde være tydeligere og mer offensiv for å sikre bedre vilkår for villreinen, mens andre uttrykker bekymring for at den kan innføre for mange begrensninger og ha for lite fokus på stier, løyper og friluftsliv.

Styringsgruppen har lagt vekt på å ta begge perspektivene på alvor. Planen er vurdert som et pionerarbeid på tvers av flere kommuner – et første skritt i en langsiktig prosess. Hovedmålet har vært å bygge et solid kunnskapsgrunnlag, legge til rette for gode dialogprosesser og bidra til lokal forståelse og aksept for forvaltningstiltakene.

På bakgrunn av høringsinnspillene, styringsgruppens vurderinger og en gjennomgang av hjemmelsgrunnlaget, er det gjennomført flere justeringer i plankart, planbeskrivelse og handlingsplan. Blant endringene er at «Tiltaksdelen» omdøpes til «Handlingsplan» for å tydeliggjøre skillet fra arbeidet med Kvalitetsnormen, og at det legges inn en faktaboks med definisjoner av sentrale forvaltningsbegreper.

Endringene i kart og plandokumenter ble gjennomgått med styringsgruppen i møte 11.04.2025. De oppdaterte dokumentene er også sendt til prosjektgruppen for gjennomgang, før endelig planforslag sendes til politisk behandling i hver av de fire kommunen.

Vurdering av planbeskrivelse og plankart

Planen med tilhørende kartvedlegg gir en samlet og lett tilgjengelig framstilling av kunnskap om hele Sølnekletten villreinområde, uavhengig av kommunegrenser. Ved å samle data om naturverdier, ferdselsmønstre, sårbare områder og gjeldende forvaltningstiltak på ett sted, blir det enklere for både myndigheter, grunneiere, organisasjoner og allmennheten å se helheten i området. Denne helhetlige tilnærmingen kan bidra til bedre samordning av tiltak, styrket lokalt eierskap til forvaltningen og økt forståelse for nødvendige restriksjoner. På den måten kan planen ikke bare være et styringsverktøy for forvaltningen, men også et grunnlag for dialog og felles ansvarsfølelse for villreinens leveområder.

Vurdering av tiltakene i handlingsplanen

Handlingsplanen består av 12 tiltak. Tiltakene utgjør en helhetlig plan for å styre ferdsel, motorferdsel og tilrettelegging i Sølnekletten villreinområde, med mål om å beskytte villreinens leveområder og samtidig gi rom for friluftsliv og kulturhistorisk bruk. De favner både regelverk, fysisk tilrettelegging, dialogprosesser og overvåking, noe som gir et bredt forvaltningsverktøy. Tiltakene viser en tydelig målsetting om å balansere bruk og vern, med spesiell vekt på å beskytte villreinens mest sårbare perioder og områder. De største utfordringene for gjennomføring av tiltakene ligger i avhengighet av frivillig dialog og etterlevelse, samt manglende sanksjonsmuligheter ved regelbrudd utenfor forskriftsfestede tiltak.

Økonomiske konsekvenser

Prosjektet har fått eksterne midler fra Miljødirektoratet til utarbeidelse av planen. Tiltak i handlingsdelen vil kunne medføre mindre kostnader for kommunen, f. eks dersom det skal skiltes eller ved bruk av egne ressurser til gjennomføring av tiltak.

Administrative konsekvenser

Planen med tilhørende kartvedlegg gir en samlet og lett tilgjengelig framstilling av kunnskap om hele Sølnekletten villreinområde. Handlingsplanen favner både regelverk, fysisk tilrettelegging, dialogprosesser og overvåking. Planen anses således å gi et bredt forvaltningsverktøy både i saksbehandling og ellers i forvaltningen.

Konsekvenser for folkehelsen

Ingen kjente.

Konsekvenser for miljø og klima

Planen i seg selv har ingen direkte konsekvenser for klima, men ivaretagelse av villreinens leveområde er viktig miljøtiltak.

Klimaendringene øker påkjenningene på villreinen og dens leveområder og kan føre til både akutte hendelser og skader som får utvikle seg over tid og dermed øker stressfaktorer for villreinen. Planforslaget gir en god oversikt over dagens situasjon. Forslag til tiltak i tiltaksdelen vil kunne være positivt for villrein og til hjelp for å ivareta villreinens leveområder for fremtiden.

Konklusjon

Planarbeidet for Sølnekletten villreinområde representerer et viktig og nyskapende samarbeid på tvers av kommunegrenser. Høringsprosessen har vist at det finnes ulike og til dels motstridende syn på hvor strengt eller hvor liberalt forvaltningen av området bør være. Styringsgruppen har søkt å ivareta begge perspektiver.

Planen, med tilhørende kartvedlegg, gir en samlet og lett tilgjengelig kunnskapsbase om hele området, noe som styrker forvaltningens evne til å se helheten og samordne tiltak. Handlingsplanen med sine 12 tiltak favner både regelverk, fysisk tilrettelegging, dialogprosesser og overvåking. Dette gir et bredt forvaltningsverktøy som kan brukes både i saksbehandling og i praktisk oppfølging.

Tiltakene retter særlig oppmerksomhet mot villreinens mest sårbare perioder og områder, og legger til rette for bedre kunnskapsgrunnlag og økt lokal forståelse. Samtidig er det identifisert

utfordringer knyttet til avhengighet av frivillig dialog og etterlevelse, samt begrensede muligheter for sanksjoner utenfor forskriftsfestede tiltak.

Miljømessig vil gjennomføringen av tiltakene kunne gi positive effekter for villrein og bidra til å bevare leveområdene i møte med økende klima- og arealpress. Planen legger dermed et solid fundament for videre samarbeid og forvaltning, og bør ses som et første steg i en langsiktig prosess hvor både bruk og vern balanseres gjennom kunnskap, dialog og målrettede tiltak.

Kommunedirektøren anbefaler at planen vedtas.